

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA**

**IZVRŠENJE DRŽAVNOG PRORAČUNA
REPUBLIKE HRVATSKE ZA 2018. GODINU**

- VODIČ ZA GRAĐANE -

svibanj 2019.

* Nacrt prijedloga godišnjeg izvještaja o izvršenju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2018. godinu usvojen je na 157. sjednici Vlade Republike Hrvatske održane 16. svibnja 2019. Prijedlog je upućen Hrvatskom Saboru radi donošenja.

MAKROEKONOMSKO OKRUŽENJE

Tijekom 2018. godine nastavljena su pozitivna kretanja ekonomske aktivnosti započeta u 2015., nakon šestogodišnje recesije te je **realni rast bruto domaćeg proizvoda (BDP) iznosio 2,6%**¹. Nastavak rasta gospodarske aktivnosti tijekom 2018. povoljno se odrazio na **tržište rada** pa se broj registriranih nezaposlenih kretao na rekordno niskim razinama. **Pokazatelji ekonomskog raspoloženja** nalazili su se na najvišim razinama u proteklih jedanaest godina. **Inflacija** je u 2018. zabilježila prosječnu razinu od 1,5%. Uz i dalje **visoku likvidnost financijskog sustava**, nastavljen je oporavak kreditne aktivnosti banaka te daljnje smanjenje vanjskih neravnoteža domaćeg gospodarstva.

OSNOVNI MAKROEKONOMSKI POKAZATELJI REPUBLIKE HRVATSKE

	2017.	2018.	2018.			
			I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII
Bruto domaći proizvod, % promjena, realno	2,9	2,6	2,5	2,9	2,8	2,3
Indeks potrošačkih cijena, % promjena	1,1	1,5	1,0	1,9	1,9	1,3
Industrijska proizvodnja, % promjena	1,9	-1,0	0,5	0,4	-1,5	-3,3
Promet od trgovine na malo, % promjena, realno	4,7	3,8	3,1	4,6	3,0	4,7
Indeks građevinskih radova, % promjena	2,0	4,9	1,9	4,3	8,2	5,2
Broj noćenja turista, % promjena	10,6	4,0	22,3	7,6	1,8	13,5
Stopa registrirane nezaposlenosti, %	12,1	9,7	12,0	9,3	8,4	9,2
Izvoz roba, % promjena (HRK)	12,8	3,0	-2,9	8,9	6,6	-0,2
Uvoz roba, % promjena (HRK)	10,0	7,5	7,9	5,7	6,2	10,3
Prosječni tečaj HRK/EUR	7,46	7,41	7,44	7,39	7,41	7,42
Inozemni dug, milijuni EUR	40.247	38.836	40.715	40.380	39.037	38.836
Plasmani privatnom sektoru ¹ , % promjena	2,9	4,4	3,1	4,1	4,6	4,4

¹ Plasmani monetarnih institucija domaćim sektorima (osim države), na temelju transakcija

Izvor: Državni zavod za statistiku, Hrvatska narodna banka

Nakon međugodišnjeg rasta BDP-a od 2,5% u prvom, 2,9% u drugom te 2,8% u trećem tromjesečju, u posljednjem tromjesečju 2018. došlo je do usporavanja međugodišnjeg rasta na 2,3%. Opisana kretanja rezultirala su realnim rastom BDP-a od 2,6% u 2018. godini. **Positivan doprinos realnom**

¹ Podaci o BDP-u za 2018. godinu su privremeni.

rastu BDP-a došao je od **domaće potražnje**, dok je neto inozemna potražnja zabilježila negativan doprinos. Gledajući pojedinačno, **najveći pozitivan doprinos rastu BDP-a** došao je od **potrošnje kućanstava**, koja je realno povećana **3,5%**. Na rast potrošnje kućanstava u 2018. djelovali su rast zaposlenosti uz realni rast plaća te snažno poboljšanje pouzdanja potrošača koje se tijekom 2018. nalazilo na rekordno visokim razinama. Izvoz roba i usluga ostvario je realni rast od 2,8%, čemu je podjednako pridonio i izvoz roba i izvoz usluga. **Bruto investicije u fiksni kapital** zabilježile su realni rast od **4,1%**, a **državna potrošnja realni rast od 2,9%**. Istovremeno, **realni rast uvoza roba i usluga** iznosio je **5,5%**.

Obračun BDP-a s proizvodne strane pokazuje da su u 2018. sve djelatnosti, osim industrije, pozitivno pridonijele **realnom rastu bruto dodane vrijednosti od 2,1%**. **Najveći doprinos** došao je od rasta **bruto dodane vrijednosti u trgovini, prijevozu i turizmu (+4,4%)**.

Kretanja na tržištu rada upućuju na snažno smanjenje nezaposlenosti. Broj registriranih nezaposlenih kod Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (HZZ) kretao se **na najnižim razinama** otkako se prati statistika (1991. godina). Prosječan broj registriranih nezaposlenih je u 2018. iznosio **153,5 tisuća**, što je smanjenje od 20,8% u usporedbi s 2017. godinom. **Prosječna administrativna stopa nezaposlenosti** iznosila je **9,7%** u 2018. godini, što je 2,4 postotna boda niže u odnosu na prethodnu godinu. **Podaci o osiguranicima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (HZMO)** ukazuju na porast broja osiguranika od **2,3%** u 2018. godini, pri čemu najveći pozitivan doprinos porastu dolazi od rasta broja osiguranika u građevini, turizmu i prerađivačkoj industriji.

Prosječna mjesečna bruto plaća u 2018. iznosila je **8.448 HRK** te je nominalno povećana 4,9%, a realno 3,3% u odnosu na 2017. **Prosječna neto plaća** iznosila je **6.242 HRK**, bilježeći nominalni rast od 4,3% te realni rast od 2,8% u odnosu na prethodnu godinu.

Inflacija je tijekom 2018. godine zabilježila prosječnu razinu od **1,5%**. Rastu potrošačkih cijena najviše je pridonio rast cijena goriva i maziva, hrane te električne energije. Ako se iz indeksa potrošačkih cijena isključe komponente energija i hrana, u 2018. je zabilježen međugodišnji porast preostalih komponenti od 0,9%.

Tijekom 2018. godine nastavljeno je **smanjenje inozemne zaduženosti RH** na međugodišnjoj razini. **Bruto inozemni dug** iznosio je **38,8 milijardi eura**, odnosno 75,4% BDP-a krajem 2018. U usporedbi s 2017. bruto inozemni dug je smanjen za 3,5%, dok je udio duga u BDP-u niži za čak 6,7 postotnih bodova.

Prema preliminarnim podacima, u **2018. godini**, šestu godinu zaredom, zabilježen je **pozitivan saldo tekućeg računa bilance plaćanja u iznosu od 1,4 milijarde eura**, odnosno **2,6% BDP-a**. U usporedbi s prethodnom godinom, bilježi se smanjenje pozitivnog salda za 440,5 milijuna eura, odnosno 24,5%. Najveći doprinos navedenom pogoršanju pozitivnog salda ostvaren je povećanjem negativnog salda na računu roba. S druge strane, najveći pozitivan doprinos kretanju salda tekućeg računa stigao je od povećanja pozitivnog salda na računu usluga, prvenstveno kao posljedica rasta prihoda od turističkih usluga. Prihodi od turizma u 2018. iznosili su rekordnih 10,1 milijardu eura, što predstavlja porast od 6,4% u usporedbi s 2017.

PRIHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA

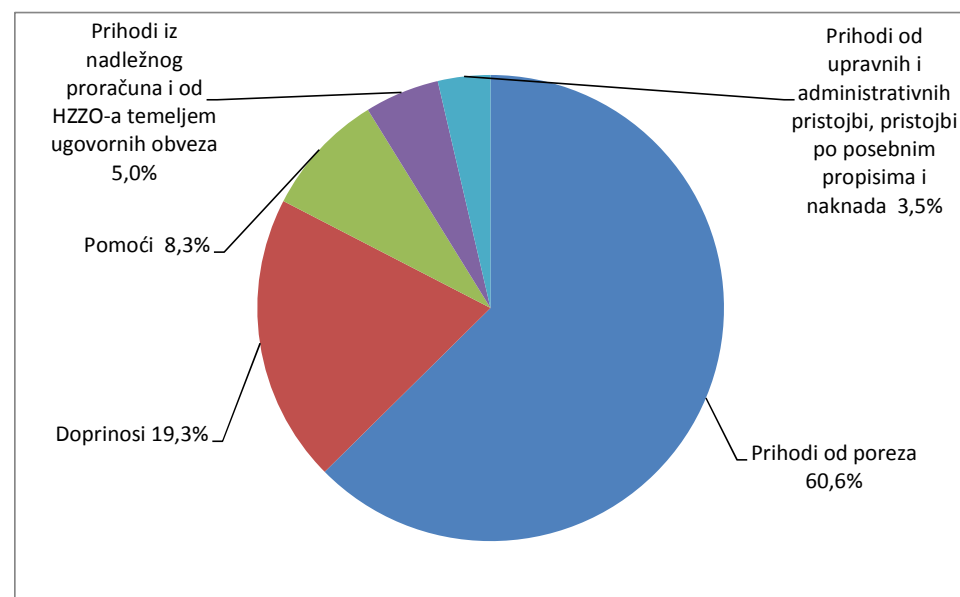
Ukupni prihodi državnog proračuna u 2018. godini ostvareni su u iznosu od 129,4 milijarde kuna i u usporedbi s prethodnom godinom rastu za 5,5%.

Na ostvarenje prihoda državnog proračuna najveći utjecaj imala su **pozitivna makroekonomska kretanja** te **učinci porezne reforme** koja je stupila na snagu 1. siječnja 2017., kao i **daljnje porezno rasterećenje** koje je u primjeni od početka 2018. godine. Naime, posljednje izmjene u poreznom sustavu odnose se na **povećanje praga za ulazak u sustav PDV-a na 300.000 kuna** te uvođenje **mogućnosti odbitka pretporeza** u iznosu od 50 posto za poduzetnike i to za troškove nabave osobnih automobila i drugih sredstava za osobni prijevoz te povezanih ostalih zavisnih troškova. Također, **smanjeno je i oporezivanje posebnim porezom na motorna vozila, ukinut je porez na stjecanje rabljenih motornih vozila** te je zamijenjen **upravnim pristojbama** koje se naplaćuju kod stjecanja rabljenih vozila. Krajem 2017. godine povećane su i trošarine na duhanske proizvode s ciljem dostizanja dogovorene visine trošarina prema Direktivi Vijeća 2011/64/EU od 21. lipnja 2011. o strukturi i stopama trošarine koje se primjenjuju na prerađeni duhan. S ciljem daljnjeg rasterećenja poduzetnika odnosno zaposlenih, izmijenjen je i Pravilnik o porezu na dohodak koji obuhvaća izmjene kod određivanja dohotka od nesamostalnog rada, plaća u naravi kao i oporezivim primicima od nesamostalnog rada. Valja istaknuti kako je od 2018. godine **porez na dohodak u cijelosti prepušten jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave** uslijed primjene novog Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Prihodi poslovanja ostvareni su u iznosu od 128,8 milijardi kuna i čine 99,5% ukupnih prihoda državnog proračuna. U strukturi ovih prihoda najznačajniju stavku čine porezni prihodi s udjelom od 60,6%, a slijede prihodi od doprinosa s udjelom od 19,3%, dok se preostali dio odnosi na pomoći, prihode od imovine, prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihode od donacija, prihode od kazni, upravnih mjera i ostale prihode, prihode iz nadležnog proračuna i od HZZO-a temeljem ugovornih obveza te prihode od

upravnih i administrativnih pristojbi i pristojbi po posebnim propisima i naknada.

STRUKTURA OSTVARENJA PRIHODA POSLOVANJA U 2018. GODINI PREMA EKONOMSKOJ KLASIFIKACIJI

Porezni prihodi prikupljeni su u iznosu od **78 milijardi kuna** čime su zabilježili međugodišnje povećanje od 3,7%.

Prihod od poreza na dobit ostvaren je u iznosu od 8,5 milijardi kuna, čime je zabilježeno međugodišnje povećanje po osnovi ovog poreza za 2,7%.

Prikupljeni prihod od poreza na dobit rezultat je poslovanja poduzeća tijekom 2017., budući da se porez na dobit uplaćuje prema poslovnim rezultatima poduzeća u prethodnoj godini. S druge strane, dobit bankovnog sektora bila je niža nego godinu ranije zbog povećanih troškova ispravaka vrijednosti i rezerviranja. Uz navedeno, na ostvarenje prihoda od poreza na dobit imala je i porezna reforma, provedena u 2017., a čini je puni učinak zabilježen u 2018.

godini. U okviru poreznih izmjena u sustavu poreza na dobit najvažnija novina je bila smanjenje opće porezne stope s 20% na 18%, a za male i srednje poduzetnike te poljoprivrednike koji ostvaruju godišnje prihode do 3 milijuna kuna na 12%. Osim toga, ukinute su i olakšice za reinvestiranu dobit i slobodne zone, uz zadržavanje olakšica za potpomognuta područja (PP1 i grad Vukovar), obrazovanje, istraživanje i razvoj te olakšica prema Zakonu o poticanju ulaganja.

Prihod od poreza na dodanu vrijednost ostvaren je u iznosu od 51,6 milijardi kuna, što je povećanje za 8,3% u odnosu na prethodnu godinu. Prikupljeni prihodi od PDV-a rezultat su povećanja osobne potrošnje uslijed rasta raspoloživog dohotka stanovništva, potpomognuto povoljnim kretanjima na tržištu rada te uspješnom turističkom sezonom. Iako su u sustavu poreza na dodanu vrijednost, od početka 2018. u primjeni ranije navedena porezna rasterećenja, prihodi od poreza na dodanu vrijednost na međugodišnjoj razini zabilježili su visoku stopu rasta.

Prihodi od posebnih poreza i trošarina ostvareni su u iznosu od 15,9 milijardi kuna, što je povećanje od 4,8% na međugodišnjoj razini.

Najznačajniji приход u ukupnim trošarinama jest приход od trošarina na energente i električnu energiju s udjelom od 54,4%, a ostvaren je u iznosu od 8,6 milijardi kuna. Na međugodišnjoj razini raste za 2,4%, a njegovo ostvarenje rezultat je povećane potrošnje energenata. Drugi po važnosti u ukupnim trošarinama jest приход od trošarina na duhanske proizvode koji je tijekom 2018. godine ostvaren u iznosu od 4,8 milijardi kuna i bilježi međugodišnje povećanje od 10,1%. Ovaj trošarinski приход ujedno je dao i najveći doprinos ukupnom rastu trošarina. Kao što je već ranije spomenuto, u prosincu 2017. godine izmijenjena je visina trošarina na duhanske proizvode, a sukladno planiranom dostizanju dogovorene visine trošarine prema direktivi EU, budući da je s 1. siječnjem 2018. godine završilo odobreno prijelazno razdoblje za usklađivanje ovih trošarina. Poseban porez na osobne automobile, ostala motorna vozila, plovila i zrakoplove u 2018. godini ostvaren je u iznosu od 1,2 milijarde kuna te na međugodišnjoj razini raste za 0,6%. Zbog povoljnih uvjeta na tržištu automobila приход po ovoj osnovi nije smanjen, neovisno o provedenom poreznom rasterećenju u dijelu smanjivanja vrijednosne komponente oporezivanja kod posebnog poreza na motorna vozila. Prihod od

trošarina na pivo na međugodišnjoj razini raste 3,8%, приход od trošarina na alkohol i alkoholna pića 16,5%, poseban porez na bezalkoholna pića 9,6% te poseban porez na kavu 2%.

Prihod od ostalih poreza na robu i usluge ostvaren je u iznosu od 402,2 milijuna kuna, što je na međugodišnjoj razini rast od 4,6%. Ovu skupinu poreznih prihoda čine prihodi od poreza na osiguranja od automobilske odgovornosti i kasko osiguranja.

Prihod od poreza na dobitke od igara na sreću i ostali porezi od igara na sreću iznose 349,8 milijuna kuna, što je na međugodišnjoj razini povećanje od 2,9%. U isto vrijeme, **prihodi od naknada za priređivanje igara na sreću iznose 970,7 milijuna kuna** i ostvareni su za 9% više nego li tijekom prethodne godine.

Prihodi od doprinosa iznose 24,9 milijardi kuna, što je na međugodišnjoj razini povećanje od 7,3%. Prikupljeni prihodi od doprinosa kreću se sukladno kretanjima na tržištu rada te je njihov rast rezultat rasta plaća i zaposlenosti tijekom 2018. godine. Prihod od doprinosa za mirovinsko osiguranje ostvaren je u iznosu od 22,8 milijardi kuna, a na međugodišnjoj razini raste za 7,6%. Prihod od doprinosa za zapošljavanje iznosi 2,1 milijardu kuna i raste 4,4% na međugodišnjoj razini.

Prihodi od pomoći se najvećim dijelom odnose na povlačenje sredstava iz fondova EU. Ukupni prihodi od pomoći iznose **10,7 milijardi kuna**, što je za 26,8% više u odnosu na prethodnu godinu. Od tog iznosa najveći dio čine pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU, a izravno su vezane uz projekte financirane iz fondova EU te izravna plaćanja u poljoprivredi.

Prihodi od imovine ostvareni su u iznosu od 2,3 milijarde kuna, a sastoje se od prihoda od financijske imovine, prihoda od nefinancijske imovine te prihoda od kamata na dane zajmove. Međugodišnji pad prihoda od imovine iznosi 24,8%. Prihode od financijske imovine čine prihodi od kamata (po vrijednosnim papirima, na oročena sredstva i depozite po viđenju te zateznih kamata), prihodi od dobiti trgovačkih društava, kreditnih i ostalih financijskih organizacija, prihodi od dividendi te ostali prihodi od financijske imovine. Ovi prihodi iznose 1,1

milijardu kuna, a u odnosu na prethodnu godinu smanjeni su za 31,1%. Prihode od nefinancijske imovine čine prihodi od koncesija, iznajmljivanja i zakupa imovine, naknada za korištenje nefinancijske imovine te ostalih prihoda od nefinancijske imovine. Prihodi od nefinancijske imovine iznose 1,1 milijardu kuna i smanjuju se za 17,4% na međugodišnjoj razini. Osnovni razlog ovakvog smanjenja ovih prihoda jest pad prihoda od koncesija i to zbog smanjenja prihoda od naknada za uporabu radiofrekvencijskog spektra te naknade za uporabu nefinancijske imovine. Prihod od kamata na dane zajmove iznosi 31,2 milijuna kuna, što čini međugodišnje povećanje od 0,7%.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada ostvareni su u iznosu od **4,5 milijardi kuna**, što čini međugodišnje povećanje od 2%.

Prihodi od HZZO-a temeljem ugovornih obveza iznose **6,5 milijardi kuna** te bilježe međugodišnje povećanje od 13%, a u potpunosti se odnose na prihode državnih bolničkih ustanova.

Prihodi od kazni, upravnih mjera i ostali prihodi su ostvareni u iznosu od **551,2 milijuna kuna**, što predstavlja međugodišnje smanjenje od 0,7%. Prihodi od kazni ostvareni su najviše od kazni za prekršaje u prometu, dok se preostali dio prihoda ove stavke odnosi na kazne u poreznim, carinskim i deviznim prekršajima, kazne za privredne prijestupe te druge upravne mjere.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od **601,9 milijuna kuna**, što je za 7% manje nego u prethodnoj godini. U njihovoj strukturi najveći dio odnosi se na prihode od prodaje stanova i drugih građevinskih objekata, postrojenja i opreme te prometnih sredstava.

UKUPNI PRIHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA U 2017. I 2018. GODINI

(u kunama)	Ostvarenje	Plan	Ostvarenje	Indeks	Indeks
	2017.	2018.	2018.	2018/2017	2018/pla n 2018
	1	2	3	4=3/1	5=3/2
UKUPNI PRIHODI	122.707.021.717	129.174.117.188	129.395.205.925	105,5	100,2
6 PRIHODI POSLOVANJA	122.060.097.020	128.473.265.408	128.793.340.377	105,5	100,2
Prihodi od poreza	75.243.890.160	77.365.982.716	78.020.447.388	103,7	100,8
od čega:					
Porez na dohodak	2.014.588.384	20.370.622	20.370.626	1,0	100,0
Porez na dobit	8.266.568.123	8.420.146.358	8.487.926.087	102,7	100,8
Porez na dodanu vrijednost	47.616.661.426	51.123.447.913	51.561.678.560	108,3	100,9
Posebni porezi i trošarine	15.143.118.292	15.782.871.088	15.872.140.791	104,8	100,6
Porezi na međunarodnu trgovinu i transakcije	382.658.524	342.735.207	349.745.924	91,4	102,0
Doprinosi	23.206.071.303	24.891.357.988	24.907.167.378	107,3	100,1
Pomoći	8.453.039.778	11.206.032.233	10.718.697.161	126,8	95,7
Prihodi od imovine	3.004.782.951	2.206.068.084	2.260.960.091	75,2	102,5
Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	4.449.416.259	4.376.580.841	4.536.444.439	102,0	103,7
Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	1.421.952.832	1.514.914.185	1.330.609.807	93,6	87,8
Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a temeljem ugovornih obveza	5.725.972.881	6.380.385.751	6.467.806.202	113,0	101,4
Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	554.970.856	531.943.610	551.207.911	99,3	103,6
7 PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	646.924.697	700.851.780	601.865.549	93,0	85,9

RASHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA

Ukupni rashodi Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2018. godinu planirani su u iznosu od 131,7 milijardi kuna, od čega rashodi poslovanja 128 milijardi kuna, a rashodi za nabavu nefinancijske imovine 3,7 milijardi kuna.

Izvršenje ukupnih rashoda državnog proračuna u 2018. godini iznosi **129,6 milijardi kuna** što čini 98,4% planiranih rashoda za 2018. godinu. **Rashodi poslovanja** izvršeni su u iznosu od **126,8 milijardi kuna**, odnosno 99,1% planiranih rashoda poslovanja, dok su **rashodi za nabavu nefinancijske imovine** izvršeni u iznosu od **2,7 milijardi kuna**, odnosno 73% plana.

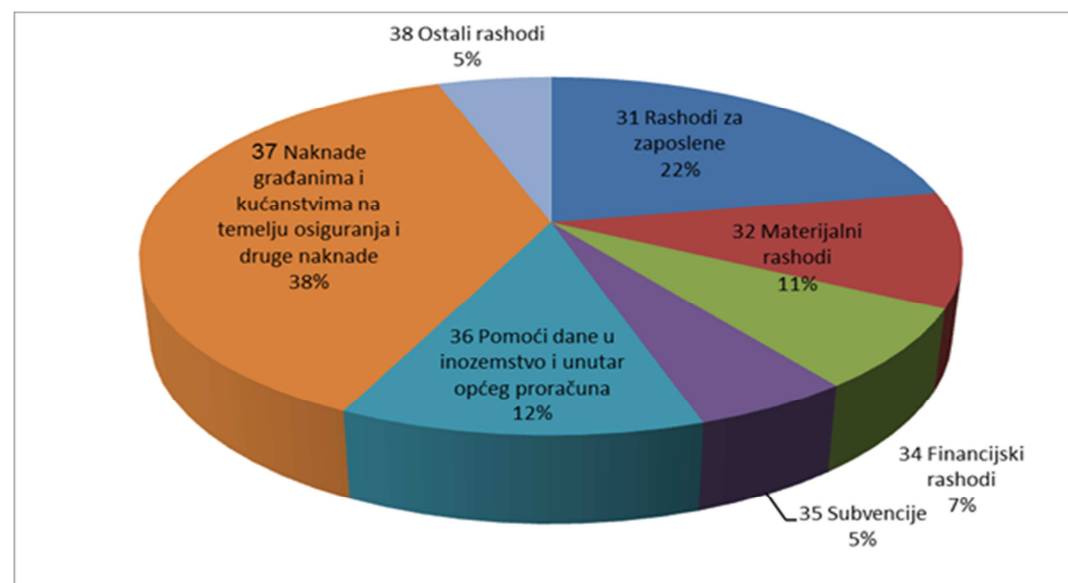
(u kunama)	Izvršenje 2017.	Plan 2018.	Izvršenje 2018.	Indeks 2018./2017.	Indeks 2018./P2018.
	1	2	3	4=3/1	5=3/2
RASHODI	124.999.025.558	131.731.676.545	129.586.736.195	103,7	98,4
3 Rashodi poslovanja	122.313.420.467	127.973.068.002	126.843.245.521	103,7	99,1
4 Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	2.685.605.091	3.758.608.543	2.743.490.674	102,2	73,0

Ukupni rashodi državnog proračuna u 2018. godini veći su odnosu na 2017. godinu za **4,6 milijardi kuna** ili 3,7%. Izvršenje rashoda državnog proračuna bilježi povećanje na svim skupinama rashoda izuzev financijskih rashoda na što je, između ostalog, utjecala bolja apsorpcija fondova Europske unije. Naime, u 2018. godini **rashodi financirani iz fondova Europske unije** izvršeni su u iznosu od **9,8 milijardi kuna** što je, u odnosu na 2017. godinu, više za 2,9 milijardi kuna ili 41,2%. Povećanja su ostvarena na rashodima za mirovine i mirovinska primanja prvenstveno radi usklađivanja mirovina ostvarenih prema općim i posebnim propisima u 2018. godini i prenesenog učinka usklađivanja mirovina iz 2017. Također su povećani rashodi za zaposlene radi cjelogodišnje primjene uvećane osnovice za obračun plaće državnih službenika i namještenika te osnovice za obračun plaće u javnim službama. Istovremeno, najznačajnije uštede ostvarene su na kamata za izdane vrijednosne papire i kamata na primljene kredite i zajmove.

Rashodi po ekonomskoj klasifikaciji

Rashodi poslovanja u 2018. godini izvršeni su u iznosu od **126,8 milijardi kuna**. U strukturi najveći udio od 38% čine naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade, a slijede rashodi za zaposlene s udjelom od 22% te pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države s udjelom od 12%.

Struktura izvršenja rashoda poslovanja 2018. po skupinama rashoda ekonomske klasifikacije

Rashodi za zaposlene u 2018. godini izvršeni su u iznosu od **28,1 milijardu kuna** što predstavlja 99,7% planiranih rashoda za zaposlene. U odnosu na isto razdoblje prethodne godine veći su za 5,2% odnosno 1,4 milijarde kuna, što je prvenstveno rezultat primjene kolektivnih ugovora kojima se utvrđuju prava i obveze iz rada i po osnovi rada za službenike i namještenike u javnim i državnim službama.

Rashodi za zaposlene u 2018. godini financirani **iz fondova Europske unije** izvršeni su u iznosu od 275,7 milijuna kuna što je u odnosu na isto razdoblje prethodne godine povećanje za 61,2 milijuna kuna.

Materijalni rashodi izvršeni su u iznosu od **13,1 milijardu kuna** što predstavlja 98,2% planiranih materijalnih rashoda.

Rashodi za materijal i energiju ostvareni su u iznosu 4,9 milijardi kuna, od čega se 2,8 milijardi kuna odnosi se na rashode za lijekove te pomoćni i sanitetski materijal. Rashodi za usluge ostvareni su u iznosu od 5,9 milijardi kuna, Naknade troškova zaposlenima izvršene su u iznosu od 1,4 milijarde kuna dok su Ostali nespomenuti rashodi poslovanja izvršeni u iznosu od 920,5 milijuna kuna.

Od ukupno izvršenih materijalnih rashoda u 2018. godini, **iz fondova Europske unije** financirana je **555,7 milijuna kuna** materijalnih rashoda što je 28,4% više u odnosu na izvršenje prethodne godine.

Financijski rashodi u 2018. izvršeni su u iznosu od **9,2 milijarde kuna** što predstavlja 99,4% planiranih rashoda za 2018. U odnosu na isto razdoblje prethodne godine financijski rashodi manji su za 518,8 milijuna kuna ili 5,3%.

Najveći udio u financijskim rashodima od 95,7% čine kamate koje iznose 8,8 milijardi kuna, od čega su kamate za izdane vrijednosne papire 8,1 milijardu kuna, a kamate za primljene kredite i zajmove 745,7 milijuna kuna.

Rashodi za subvencije izvršeni su u iznosu **6,6 milijardi kuna** što predstavlja 99,1% plana. Najznačajniji iznos od **3,8 milijardi kuna** odnosi se na izvršenje rashoda za **subvencije u poljoprivredi** od čega za izravna plaćanja u poljoprivredi i mjere uređenja tržišta poljoprivrednih proizvoda 3,0 milijardi kuna (iz sredstava EU 2,0 milijarde kuna, iz nacionalnih sredstava 958,1 milijun kuna), a za **mjere ruralnog razvoja**

682,5 milijuna kuna (iz EU sredstava 568,9 milijuna kuna, 113,5 milijuna kuna iz nacionalni sredstava).

Subvencije isplaćene u resoru Ministarstva mora, prometa i infrastrukture iznosile su 1,9 milijardi kuna što iznosi 99,8% planiranih sredstava. Za poticanje željezničkog i pomorskog putničkog prometa utrošeno je 773,5 milijuna kuna, dok je za provedbu ugovora o koncesijama (Bina-Istra, autoceste Zagreb - Macelj i Rijeka - Zagreb) utrošeno 410,0 milijuna kuna.

Od ukupno izvršenih rashoda za subvencije u 2018. godini, **iz fondova Europske unije** financirana je **3,1 milijarda kuna** rashoda za subvencije što je 20,3% više u odnosu na izvršenje prethodne godine.

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna izvršene su u 2018. u iznosu od **15,3 milijarde kuna**, odnosno 96,3% planiranih sredstava. Najznačajniji iznos od **3,3 milijarde kuna** odnosi se na **doprinos Republike Hrvatske proračunu Europske unije**. Za **transfer proračunskih sredstava Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje** izdvojeno je ukupno **3,1 milijardu kuna**, što je u odnosu na 2017. povećanje za 466,9 milijuna kuna ili 17,7%.

Za pripadajući **dio naknade u cijeni goriva Hrvatskim cestama d.o.o.** doznačeno je **2,0 milijarde kuna**, dok je za **dodatna sredstva izravnjanja za decentralizirane funkcije** izdvojeno **1,6 milijardi kuna**.

Rashodi za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna koji se **financiraju ili sufinanciraju iz fondova Europske unije** u 2018. izvršeni su u iznosu **2,6 milijardi kuna** ili 86,1% više u odnosu na izvršenje 2017. Najznačajnija sredstva izdvojena su za **projekt cestovne povezanosti s južnom Dalmacijom, program ruralnog razvoja, programe gospodarenja otpadom i razvoja sustava javne odvodnje i zaštite voda i mora** iz resora Ministarstva zaštite okoliša i energetike te provedbu **projekata u zdravstvu** (Poboljšanje pristupa primarnoj zdravstvenoj zaštiti, Poboljšanje pristupa hitnoj zdravstvenoj zaštiti, Poboljšanje isplativosti i pristupa dnevnim bolnicama i/ili dnevnim kirurgijama i Poboljšanje isplativosti i pristupa bolničke skrbi za ranjive skupine).

Naknade građanima i kućanstvima u 2018. godini izvršene su u iznosu od **47,8 milijardi kuna** i na razini su planiranih rashoda za naknade građanima i kućanstvima, a u usporedbi s prethodnom godinom povećane su za 1,9 milijardi kuna, odnosno 4,2%. Najveći iznos rashoda u ovoj skupini odnosi se na **mirovine i mirovinska primanja**. Iste su izvršene u iznosu od **39,3 milijarde kuna** što predstavlja 84,9% ukupno izvršenih rashoda za naknade građanima i kućanstvima u 2018. godini. U odnosu na izvršenje 2017., ukupno utrošena sredstva za mirovine uvećana su za 1,6 milijardi kuna, i to zbog:

- usklađivanja mirovina ostvarenih prema općem i posebnim propisima u 2018. godini, i to od: siječnja 2018. za 0,94% i od 1. srpnja 2018. za 2,7%,
- prenesenog kumuliranog učinka promjene broja i strukture korisnika mirovina te usklađivanja mirovina iz 2017. godine,
- primjene Odluke o prestanku smanjenja mirovina, odnosno dodatka mirovini prema članku 3a. Zakona o smanjenju mirovina određenih, odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju kojom se ukinula privremena mjera smanjenja mirovine i mirovinskih primanja, odnosno dodatka mirovini od 10% za mirovine iznad 5.000,00 kuna od listopada 2017. godine,
- primjena odredbi o najnižoj mirovini novog Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji od 1. ožujka 2018. počevši od isplate u travnju 2018. godine i
- isplate neisplaćenih svota dokupljenih mirovina te nastavak redovite isplate počevši od isplate u travnju 2018. prema Zakonu o nastavku isplate dokupljenih mirovina.

Naknade u socijalnoj skrbi izvršene su u iznosu od **2,4 milijarde kuna**. Najveći dio odnosi se na isplatu osobne invalidnine 504,4 milijuna kuna, zajamčene minimalne naknade 485,1 milijun kuna i doplatka za pomoć i njegu 451,5 milijuna kuna. U odnosu na prethodnu godinu naknade u socijalnoj skrbi povećane su za 50,3 milijuna kuna, što je rezultat povećanja rashoda za osobnu invalidninu za 97,3 milijuna kuna i doplatka

za pomoć i njegu za 59,9 milijuna kuna te smanjenja rashoda za zajamčenu minimalnu naknadu za 73,9 milijuna kuna.

Naknade za nezaposlene u 2018. godini isplaćene su u iznosu od **826,3 milijuna kuna** i u odnosu na 2017. smanjene su za 19,5 milijuna kuna radi smanjenja broja korisnika, dok je za **aktivnu politiku tržišta rada**, unutar ove skupine rashoda, izvršeno **533,2 milijuna kuna**.

Doplatak za djecu izvršen je u iznosu od **1,3 milijarde kuna**, odnosno 99,9% planiranog iznosa. U odnosu na izvršenje prethodne godine rashodi za ovu namjenu bilježe smanjenje od 56,4 milijuna kuna ili 4,1% zbog trenda smanjenja broja korisnika i broja djece koja primaju doplatku za djecu.

Za dodatni porodiljni dopust i opremu za novorođeno dijete u 2018. godini izdvojen je iznos od **1,5 milijardi kuna**, što je u odnosu na prethodnu godinu povećanje u iznosu od 251,9 milijuna kuna ili 19,4%.

Ostali rashodi izvršeni su u iznosu od 6,8 milijardi kuna što čini 98,2% planiranih sredstava za 2018. godinu. U odnosu na izvršenje prethodne godine ostali rashodi povećani su za 12%, odnosno 722,8 milijuna kuna.

Najznačajniji ostali rashodi u 2018. godini izvršeni su u okviru razdjela Ministarstva mora, prometa i infrastrukture i to 1,8 milijardi kuna, od čega je za **transfer Hrvatskim autocestama d.o.o. i HŽ Infrastrukturi d.o.o. za dio pripadajuće naknade u cijeni goriva** izdvojeno **947,2 milijuna kuna**, a za **program razvoja sustava pomorskog prometa, pomorskog dobra i luka te zaštitu okoliša od onečišćenja s pomorskih objekata** izdvojeno je **352,5 milijuna kuna**. Za **program Priprema i provedba projekata sufinanciranih sredstvima fondova Europske unije (OP Konkurentnost i kohezija, prioritetna os 7. povezanost i mobilnost)** u 2018. godini utrošeno je **375,3 milijuna kuna**, od čega najviše za Zračnu luku Dubrovnik i za izgradnju, održavanje, modernizaciju i elektrifikaciju željezničkih pruga.

U razdjelu Ministarstva poljoprivrede ostali rashodi izvršeni su u iznosu od 1,4 milijarde kuna od čega se najznačajnija sredstva odnose na **mjere ruralnog razvoja i program**

ribarstva. Za mjere ruralnog razvoja izdvojeno je 970,2 milijuna kuna, od čega je 830,4 milijuna kuna financirano iz fondova Europske unije, dok je 139,8 milijuna kuna financirano iz nacionalnih sredstava.

Na pozicijama Ministarstva znanosti i obrazovanja unutar ove kategorije rashoda izvršeno je 462,9 milijuna kuna, od čega 218,6 milijuna kuna za **program visokog obrazovanja** u okviru kojeg se financiraju smještaj i prehrana studenata i podizanje studentskog standarda te za **program ulaganja u znanstveno istraživačku djelatnost** 160,8 milijuna kuna. Za **razvoj športa** u 2018. godini izdvojeno je 207,3 milijuna kuna.

Na ovoj skupini rashoda u okviru tekućeg projekta OP konkurentnost i kohezija 2014.-2020. dodijeljena su **bespovratna sredstava malim i srednjim poduzetnicima** u iznosu od 860,8 milijuna kuna, a za **energetsku učinkovitost u zgradarstvu** utrošeno je 233,8 milijuna kuna. Navedeni projekti u cijelosti su financirani iz Europskog fonda za regionalni razvoj.

Iz fondova Europske unije ostali rashodi financirani su u iznosu od **2,8 milijardi kuna** što je 59,5% više u odnosu na prethodnu godinu.

Ukupni **rashodi za nabavu nefinancijske imovine** u 2018. godini izvršeni su u iznosu od **2,7 milijardi kuna**, odnosno 73% planiranih sredstava. U odnosu na izvršenje prethodne godine rashodi za nabavu nefinancijske imovine povećani su za 2,2%, odnosno 57,9 milijuna kuna.

Unutar ove kategorije rashoda, najznačajniji iznos od 2,1 milijardu kuna odnosi se na **rashode za nabavu proizvedene dugotrajne imovine**, od čega za rashode za postrojenje i opremu 964,8 milijuna kuna, za rashode za građevinske objekte 797,5 milijuna kuna te 300,1 milijuna kuna za rashode za dodatna ulaganja u nefinancijsku imovinu i to prvenstveno za dodatna ulaganja na građevinskim objektima proračunskih korisnika.

Od ukupno izvršenih rashoda za nabavu nefinancijske imovine u 2018., iz fondova Europske unije financirano je **510,1 milijuna kuna** i na razini su izvršenja prethodne godine.

IZVRŠENJE RASHODA PO IZVORIMA FINANCIRANJA

Izvor sredstava (u kunama)		Izvršenje 2018.
UKUPNO		129.586.736.195,12
1	Opći prihodi i primici	82.327.712.383,38
2	Doprinosi	24.491.303.747,14
3	Vlastiti prihodi	1.099.179.112,36
4	Prihodi za posebne namjene	10.466.689.023,42
5	Pomoći	10.474.912.072,00
6	Donacije	174.868.498,27
7	Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja	119.577.381,66
8	Namjenski primici	432.493.976,89

Od ukupno izvršenih rashoda u iznosu od 129,6 milijardi kuna u 2018. godini, najveći iznos od **82,3 milijarde kuna** financiran je iz izvora **Opći prihodi i primici**, dok su rashodi financirani iz izvora financiranja **Doprinosi** izvršeni u iznosu od **24,5 milijardi kuna**.

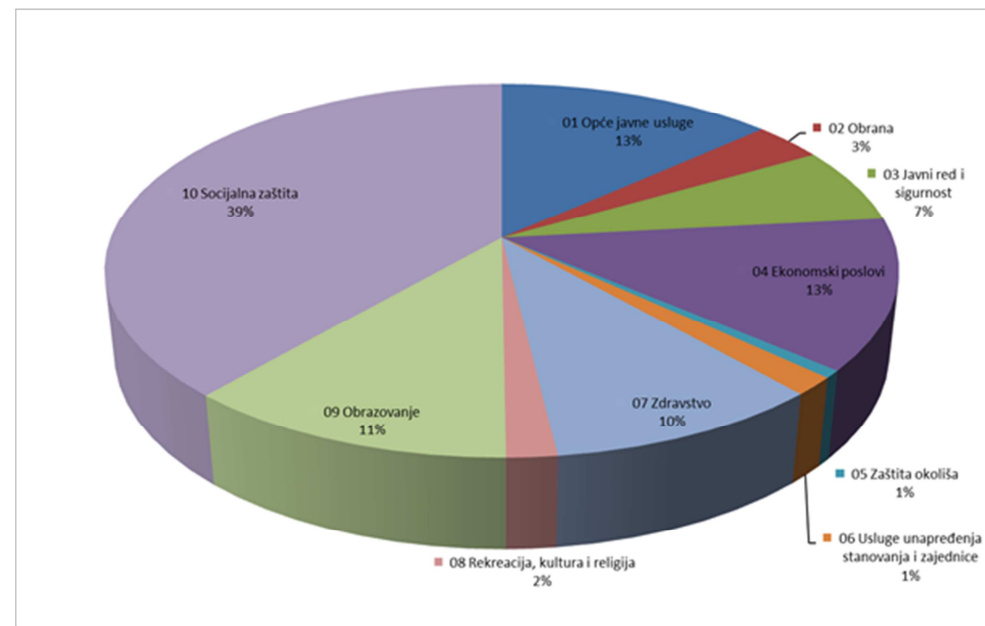
Rashodi financirani iz izvora **Prihodi za posebne namjene** izvršeni su u iznosu od **10,5 milijardi kuna**. U okviru navedenog izvora najveći iznos rashoda od 10 milijardi kuna financiran je iz podizvora Ostali prihodi za posebne namjene. Iz podizvora Prihodi od igara na sreću financirano je 449,1 milijun kuna rashoda, a iz podizvora Prihodi od spomeničke rente financirano je 39,5 milijuna kuna rashoda.

U 2018. godini iz izvora **Pomoći** financirano je **10,5 milijardi kuna** rashoda, od čega je **9,8 milijardi kuna financirano iz fondova Europske unije** (Europski fond za regionalni razvoj 2,9 milijardi kuna, Europski poljoprivredni jamstveni fond 2 milijarde kuna, Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj 1,8 milijardi kuna, Europski socijalni fond 1,6 milijardi kuna, Kohezijski fond 667,1 milijun kuna, Ribarski fondovi 224,4 milijuna kuna itd.).

Iz fondova Europske unije, osim rashoda, financirani su izdaci za dane zajmove trgovačkim društvima i obrtnicima izvan javnog sektora i izdaci za dane zajmove kreditnim institucijama u javnom sektoru u ukupnom iznosu od 384,3 milijuna kuna. Radi se o financijskim instrumentima: mikro krediti, mali krediti, pojedinačna jamstva i ograničena portfeljna jamstva koji se financiraju u okviru Operativnog programa Konkurentnost i kohezija (bolji pristup financiranju za mala i srednja poduzeća), ESIF kreditima za energetska učinkovitost te mikro i malim zajmovima za ruralni razvoj.

RASHODI PO FUNKCIJSKOJ KLASIFIKACIJI

U 2018. godine najveći udio rashoda državnog proračuna prema funkcijskoj klasifikaciji odnosi se na socijalnu zaštitu 39%, nakon čega slijede rashodi za opće javne usluge 13%.

IZVRŠENJE FINACIJSKIH PLANOVA IZVANPRORAČUNSKIH KORISNIKA

Izvanproračunski korisnici državnog proračuna su:

- Hrvatske vode
- Hrvatske ceste
- Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost
- Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka
- Centar za restrukturiranje i prodaju
- Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje

Ukupni prihodi izvanproračunskih korisnika u 2018. godini ostvareni su u iznosu od **33,3 milijarde kuna**, što je 6,9% više na međugodišnjoj razini. Pritom su najviše prihode ostvarili Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje u iznosu od 25 milijardi

kuna, Hrvatske vode 2,7, Hrvatske ceste 2,6 milijardi kuna i Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost 1,8 milijardi kuna.

Ukupni rashodi izvanproračunskih korisnika u 2018. godini iznosili su **30,7 milijardi kuna**, što predstavlja povećanje od 3,7% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Pritom su najveće rashode imali Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje u iznosu 25 milijardi kuna, Hrvatske vode 2,3 milijarde kuna, Hrvatske ceste 2,2 milijarde kuna te Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost 1,1 milijardu kuna.

Ukupni višak izvanproračunskih korisnika u 2018. godini iznosi **2,6 milijardi kuna** od čega:

- višak Državne agencije za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka 1,1 milijardu kuna,
- višak Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost 685,8 milijuna kuna,
- višak Hrvatskih cesta 379,6 milijuna kuna,
- višak Hrvatskih voda 363,7 milijuna kuna,
- višak HZZO-a 70,1 milijuna kuna,
- višak CERP-a 34,4 milijuna kuna.

UKUPNI MANJAK/VIŠAK OPĆEG PRORAČUNA

(u kunama)	2017.	Plan 2018.	2018.
Manjak/višak državnog proračuna % BDP-a	-2.292.003.841 -0,6	-2.557.559.357 -0,7	-191.530.270 -0,1
Manjak/višak izvanproračunskih korisnika % BDP-a	1.542.555.461 0,4	1.944.880.834 0,5	2.621.771.286 0,7
Manjak/višak jedinica lokalne države % BDP-a	-296.624.725 -0,1	332.525.074 0,1	-421.584.243 -0,1
Ukupni manjak/višak opće države, nacionalna metodologija računskog plana % BDP-a	-1.046.073.105 -0,3	-280.153.449 -0,1	2.008.656.773 0,5
Ostale prilagodbe, ESA 2010 metodologija % BDP-a	3.934.674.367 1,1	-1.743.051.859 -0,5	-1.250.846.870 -0,3
Ukupni manjak/višak konsolidirane opće države, ESA 2010 metodologija % BDP-a	2.888.601.262 0,8	-2.023.205.308 -0,5	757.809.903 0,2

U skladu s ostvarenim prihodima i izvršenim rashodima prema **nacionalnoj metodologiji računskog plana**, ukupni **manjak državnog proračuna u 2018. godini** iznosio je **191,5 milijuna kuna** ili **0,1% BDP-a**, što je 2,4 milijarde kuna manje u odnosu na plan. Na razini izvanproračunskih korisnika ostvaren je višak od 0,7% BDP-a. Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave zabilježile su manjak od 0,1% BDP-a, prije svega kao rezultat pojačane investicijske aktivnosti tijekom 2018. godine. Ovaj višak bio bi još i veći da se nisu materijalizirale jednokratne obveze po osnovi protestiranih jamstava za Uljanik grupu i to u iznosu od 2,5 milijardi kuna odnosno 0,7% BDP-a.

Prema Izvješću Državnog zavoda za statistiku o prekomjernom proračunskom manjku i razini duga opće države iz travnja 2019. godine u 2018. ostvaren je višak proračuna opće države prema europskoj statističkoj metodologiji ESA 2010 u iznosu od 758 milijuna kuna ili 0,2% BDP-a.

JAVNI DUG REPUBLIKE HRVATSKE

Krajem 2018. godine javni dug je iznosio 284,7 milijardi kuna, odnosno 74,6% BDP-a, pri čemu je u odnosu na prethodnu godinu smanjen za 3,2 postotna boda, a u odnosu na kraj 2015. godine za više od 9 postotnih bodova. Pritom valja napomenuti kako je cjelokupan jamčeni dug Uljanik grupe od 4,4 milijarde kuna reklasificiran u javni dug u 2018. godini. No, unatoč toj činjenici, javni dug smanjen je i u 2018. godini prvenstveno kao posljedica nastavka provedbe odgovorne fiskalne politike i pozitivnih fiskalnih kretanja. Pored toga, aktivnom politikom upravljanja javnim dugom utjecalo se i na daljnje smanjenje rashoda za kamate opće države pa su tako u odnosu na 2015. godinu isti smanjeni za 2,9 milijardi kuna.

